

BN

Een uitgave van Bouwend Nederland

December 2019

SPECIAL

INNOVATIE

DE BOUW
Wereldkampioen hergebruik

GEZONDE VERSTEDELIJKING
Vraagt om deelmobiliteit

BOUWAGENDA HALVERWEGE
Puzzel is al deels gelegd

Bouwend Nederland
de vereniging van bouw- en infrabedrijven

AMSTERDAM Kiest VOOR INNOVATIEPARTNERSCHAP MET MARKTPARTIJEN

SNEL METERS MAKEN

Tientallen kilometers kademuren in de Amsterdamse binnenstad moeten de komende jaren worden vervangen.

Het huidige tempo ligt veel te laag om die klus tijdig te klaren. Met het Innovatiepartnerschap Kademuren pakt de gemeente Amsterdam het hele traject, van aanbesteding tot oplevering, onconventioneel aan.

Er wordt een langdurig samenwerkingsverband aangegaan waarin gezamenlijk wordt geïnnoveerd om steeds beter te worden. Belangrijkste doel: meer meters maken met minder overlast.

De autoweg en vaarweg een jaar lang dicht, woonboten verplaatsen, bomen rooien, veel herrie, rekening houden met kabels en leidingen in de grond én met andere werkzaamheden – het vervangen van een historische kade in de Amsterdamse binnenstad heeft nogal wat voeten in de aarde. Toch zullen er de komende jaren heel wat kades moeten worden vervangen, vertelt Ivo Visser. Hij is Hoofd Programmering en Uitvoering voor het programma Bruggen en Kademuren bij de gemeente Amsterdam. "Amsterdam heeft meer dan 600 kilometer oevers, een groot deel met kademuren. Daarvan is 200 kilometer gefundeerd op diepe zandlagen en in eigendom van de gemeente. Verreweg de meeste kades in de binnenstad zijn meer dan honderd jaar oud, gebouwd voor het verkeer van die tijd. Als je bedenkt hoeveel meer en hoeveel zwaarder

verkeer we alleen al de afgelopen dertig jaar hebben gekregen, is wel duidelijk dat de kades niet gebouwd zijn voor het verkeer van nu. Er is al een paar keer een kade bezweken, dus de urgentie is duidelijk."

Een belangrijke klus, die momenteel wordt uitgevoerd, is het inventariseren van die 200 kilometer. Een deel kan met onderhoud of reparatie nog heel wat jaren mee, maar er zijn naar verwachting 'tientallen kilometers' kade die geheel vervangen moeten worden. Visser: "Dat is een zeer complexe klus, waarvan het huidige tempo ligt op 500 meter per jaar. Het moet dus veel sneller."

MET VERVANGING KADEMUREN

Tim van de Laar

Marktpartijen als partners

Om de vervangingsklus sneller te klaren, richtte Amsterdam het Innovatiepartnerschap Kademuren op: een nauwe samenwerking met marktpartijen, die daarbij veel meer dan gebruikelijk ruimte krijgen voor innovatieve ideeën. Die zijn nodig voor de uiteindelijke bouwkundige oplossing, maar zeker ook voor meer tempo en minder overlast.

Projectleider Tim van de Laar vertelt hoe het innovatiepartnerschap in z'n werk gaat: "Twee jaar geleden zijn we al begonnen, toen nieuwe Europese wetgeving het mogelijk maakte om innovaties die de markt ontwikkelt, grootschalig in te kopen, zonder gehinderd te worden door aanbestedingsregels. We zijn begonnen met een open gesprek met allerlei marktpartijen, onder meer op een aantal marktdagen. Vervolgens hebben we bedrijven – veelal combinaties – gevraagd om aan te tonen waarom zij innovatief zijn. De achterliggende gedachte was: als je de goede mensen

hebt, komen de goede oplossingen vanzelf. We kregen zestien aanmeldingen; in onze markt echt ontzettend veel."

Winnaars

Van die zestien bleven zes combinaties over. Zij werken op dit moment, zonder onderling overleg, aan hun aanbiedingen. Tussentijds zijn er vertrouwelijke gesprekken met de gemeente. Van de Laar: "We geven feedback op de plannen, maar bespreken ook het contract, omdat

deze werkwijze bij alle partijen moet wennen. Met de tussentijdse gesprekken willen we de kwaliteit van de uiteindelijke aanbidding en van het contract verhogen." Bijzonder is dat het aanbestedingstraject volgend voorjaar niet één, maar drie winnaars gaat opleveren. Zij hebben eerst allemaal nog een jaar om hun innovatieve concept verder door te ontwikkelen. "In die fase is er geen concurrentie meer en gaan we dus weer transparant met elkaar in gesprek, om te komen tot drie zo goed mogelijke pilotprojecten, die eind 2020 van start gaan", vertelt Van de Laar.

De voorbereidingsmethode is behoorlijk intensief en vrij langdurig, maar kan later veel tijdswinst opleveren. Visser: "We zetten in op langdurige

samenwerkingsverbanden van zeker vier tot acht jaar met de drie gekozen combinaties. Wat is twee jaar voorbereiding als je vervolgens flink wat jaren veel sneller kunt werken met minder overlast?"

Breder inzetbaar

Voor noodsituaties is dit innovatietraject niet geschikt, zegt Visser. "We werken hard door met bestaande werkwijzen voor noodconstructies, maar denken wel dat innovaties ook daar nodig zijn. Het innovatiepartnerschap gaat nu enkel en alleen over de vervanging van kademuren.

In plaats van 500 meter per jaar willen we zeker 2 kilometer per jaar vervangen en liefst veel meer. Het is nog even afwachten of het innovatiepartnerschap een succes wordt, maar de voortekenen zijn goed. In dat geval kunnen we deze aanbestedingsvorm wellicht ook inzetten voor bijvoorbeeld levensduur verlenging van kades, of van de 850 verkeersbruggen in de binnenstad."

Het innovatietraject is pas echt geslaagd als niemand er na afloop iets van ziet. Visser, lachend: "De kades moeten er natuurlijk niet totaal anders gaan uitzien. Integendeel!" ■

Ivo Visser